

Kas ir vietvārdi?

1. Izdomā, kā varētu nosaukt šīs vietas!

Paraugs: *Bērziņu ciems, Gaujas upe.*

_____ ciems	_____ māja
_____ upe	_____ ezers
_____ kalns	_____ ala

2. Kādus vietu nosaukumus tu zini? Ko tie nosauc?

Paraugs: *Rīga – pilsētas nosaukums. Egļu kalns – kalna nosaukums. Latvija – valsts nosaukums.*

3. Sameklē vietu nosaukumus attēlā redzamajā kartē! Ko tie nosauc?

Paraugs: *Daugava – upe.*

Vietas: māja, ciems, pilsēta, rajons, pagasts, novads, valsts;
dabas objekti: upe, ezers, purvs, pļava, kalns, mežs, parks, ala, sala, u. c.

4. Uzraksti, no kādiem vārdiem sastāv vārds “vietvārdi”!

_____ + _____

5. Lasi, kas ir vietvārdi!

Vietvārdi ir vārdi, kas apzīmē vietu, pilsētu, ciematu, māju nosaukumus.
Vietas ir dažādi dabas objekti: upes, ezeri, kalni, purvi, gravas u. c.

- Sameklē 3. uzdevuma kartē vietvārdus un iekrāso tos! Kāpēc tu domā, ka tie ir vietvārdi?

Paraugs: *Rīga ir pilsētas nosaukums. Tātad Rīga ir vietvārds.*

6. Izraksti no kartes 5 vietvārdus! Pasvītro vārdu pirmo burtu!

7. Uzraksti likumu par to, kā raksta vietvārdus!

Vietvārdus raksta
ar lielo sākumburtu
vai ar mazo burtu?

8. Strādājiet pāri! Izpētiet, kādi vietvārdi ir jūsu pilsētā, ciematā vai pagastā!

9. Lasi tekstu! Izpildi uzdevumus!

Kā Rīga savu vārdu dabūjusi

Sena teika stāsta, ka sensenos laikos Rīgā, apmēram tur, kur tagad ir pilsētas grāvis, tecēja upīte Rīdziņa. Kad ļaudis gribēja tikt pāri šai upei, tad viens liels Milzis uz saviem pleciem viņus pārnesa, jo toreiz tur nebija ne tilta, ne plosa. Milzis dzīvoja alā pie Kārļa vārtiem.

Reiz tumšā jo tumšā naktī skaļi saucieni uzmodināja Milzi. Viņš piecēlās, aizdedzināja vējlukturi un ieraudzīja, ka otrā upes malā stāv kāds nabaga bērns. Tas ļoti raudāja un lūdzās, lai pārceļ pāri upei. Milzis pārbrida upei, uzcēla bērnu plecā, pārnesa savā alā un uztaisīja tam vietu naktsguļai. Otrā rītā bērns bija pazudis, bet tur, kur tas naktī gulēja, atradās tīrs zelts. Zeltu Milzis paslēpa lielā mucā un glabāja savā alā. Bet, kad Milzis nomira, tad par to naudu pie Rīdziņas upītes uzcēla pilsētu, ko nosauca par Rīgu.

(Pēc teikas “Kā uzcelta Rīgas pilsēta”)

A. Pasvīturo tekstā vietvārdus! Pamato savu izvēli!

B. Uzraksti atbildi uz jautājumu “No kādas upes nosaukuma Rīga savu vārdu dabūjusi?”!

C. Izdomā jautājumus par tekstu!

Kas _____

Ko darīja _____

Kur _____

Kad _____

Kāpēc _____

D. Uzdod savus jautājumus klasesbiedriem!

E. Iezīmē tekstā

3 vārdus, kas atbild uz jautājumu “Kas?”

3 vārdus, kas atbild uz jautājumu “Kur?”

3 vārdus, kas atbild uz jautājumu “Ko?”

10. Kā šis attēls ir saistīts ar stundas tematu?

Kas būs pa labi?

Skaista

vieta,

ainava,

cits variants.

Attēls: Oļģijas Kovaļevskas fotogrāfija